Beszámoló a fogorvosi és szájhigiénés munkáról

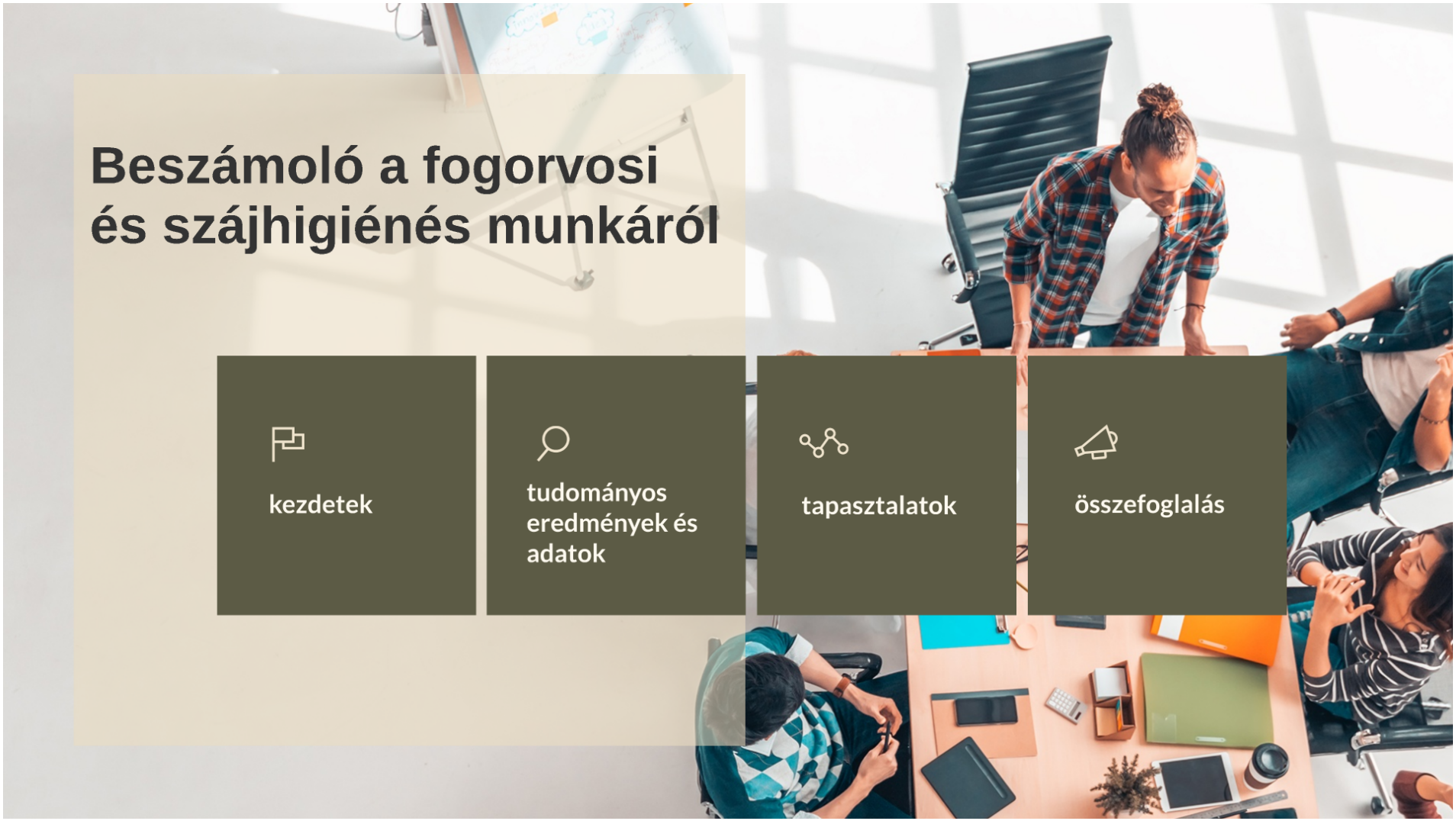

kezdetek

tudományos eredmények és adatok

tapasztalatok

összefoglalás

Küldetésünk

A OORI-ban bentlakó -fogászati szempontból egy súlyosan veszélyeztetett csoport -fogorvosi ellátásának és szájegészségének elérése

- szájhigiénés állapot felmérése
- dentális rehabilitáció, ellátás
- gondozás
- integrálása a 'hétköznapi fogorvoshoz járás'-hoz

kihívások

megoldások

felméréseink

PROBLÉMÁK

- alapvető higiéniai deficit
- szájhigiénés rutin felborulás
- rendelőbe jutási nehézségek
- rendelőben mobilitási nehézségek
- akadálymentesítés
- fekve kezelés
- kezelés háznál, ágyban, kerekesszékben

adatok...

tények

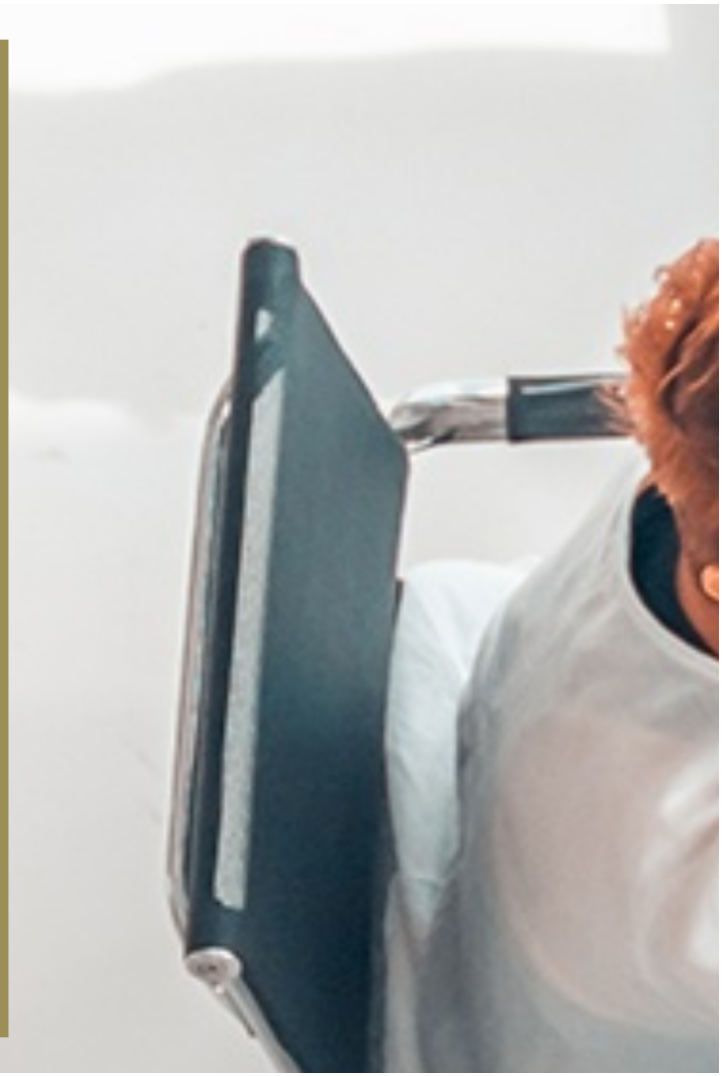

Mozgásfogyatékosok

- a Föld népességének 15%-a valamilyen fogyatékossággal él
- USA: minden 5. ember valamilyen rendellenességgel, minden 10. több mint egy fogyatékossággal
- Magyarország: 491.000 ember (lakosság több mint 5%)

veleszületett

szerzett

korábbi beosztás a fejlődés és növekedés időszakának lezárásig 22 éves korig bekövetkező fogyatékossággal

- trauma
- stroke
- gerinc, agysérülés arthritis
- krónikus betegségek
- daganat
- DM
- SM
- AIDS

betegség rendellenesség

biológiai működés szervezet szintű zavara, károsodása, sérülés

személy szintű funkciózavar

https://www.who.int/classifications/icf/icfchecklist.pdf?ua=1

World Health Organization, Higher estimates of prevalence, Growing numbers, *Summary World report on disability*, 2011; 7-8. http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/70670/1/WHO_NMH_VIP_11.01_eng.pdf
Központi Statisztikai Hivatal, 2011. évi népszámlálás, 11. Fogyatékossággal élők, Budapest, 2014, 12. http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/nepsz2011/nepsz_11_2011.pdf

tények

1. nincs egységes preventív stratégia
   - protokollok és irányelvek

2. a fogorvosi ellátáshoz való hozzáférés
   - egységes egészségügyi és fogorvosi ellátás
   - finanszírozás (nincs külön kassza) HU vs USA
   - szakvizsga (UK, AUS)
   - intézesített ellátás (enyhe, középsúlyos és súlyos fogyatékosság)

3. kezelésüket befolyásoló evidenciák

Németh O.Preventív szempontok a mozgásszervi rehabilitációban részesülő páciensek fogászati és szájsebészeti kezelésében

MEGOLDÁSOK

felmérések, szűrések lehetővé teszik, hogy tendenciákat és evidenciákat vonhassunk le

Speciális ellátást igénylő pácienseink

ÁLLAPOTFELMÉRÉS

- klinikai vizsgálat
- stomatoonkológiai szűrés
- szájhigiénés kérdőív
- táplálkozási- és rossz szokásokról szóló kérdőív

ELLÁTÁS, GONDOZÁS

- góctalanítás
- szanálás
- konzerváló fogászat

PREVENCIÓ

- fogyatékosság
- motiváció
- empátia

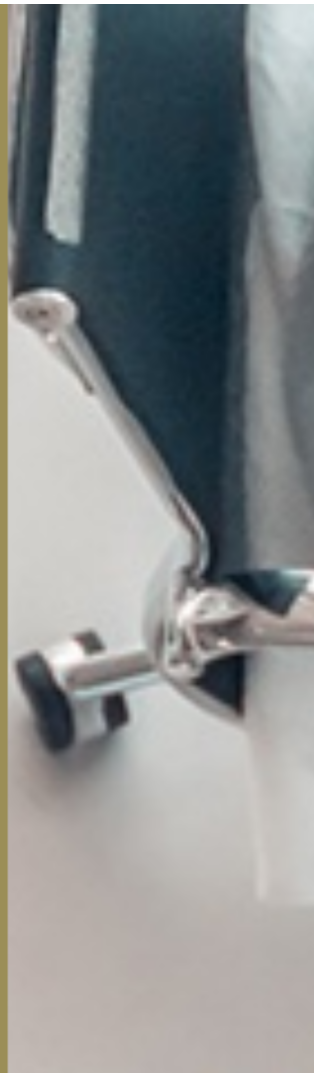

Beszámoló a fogorvosi és szájhigiénés munkáról

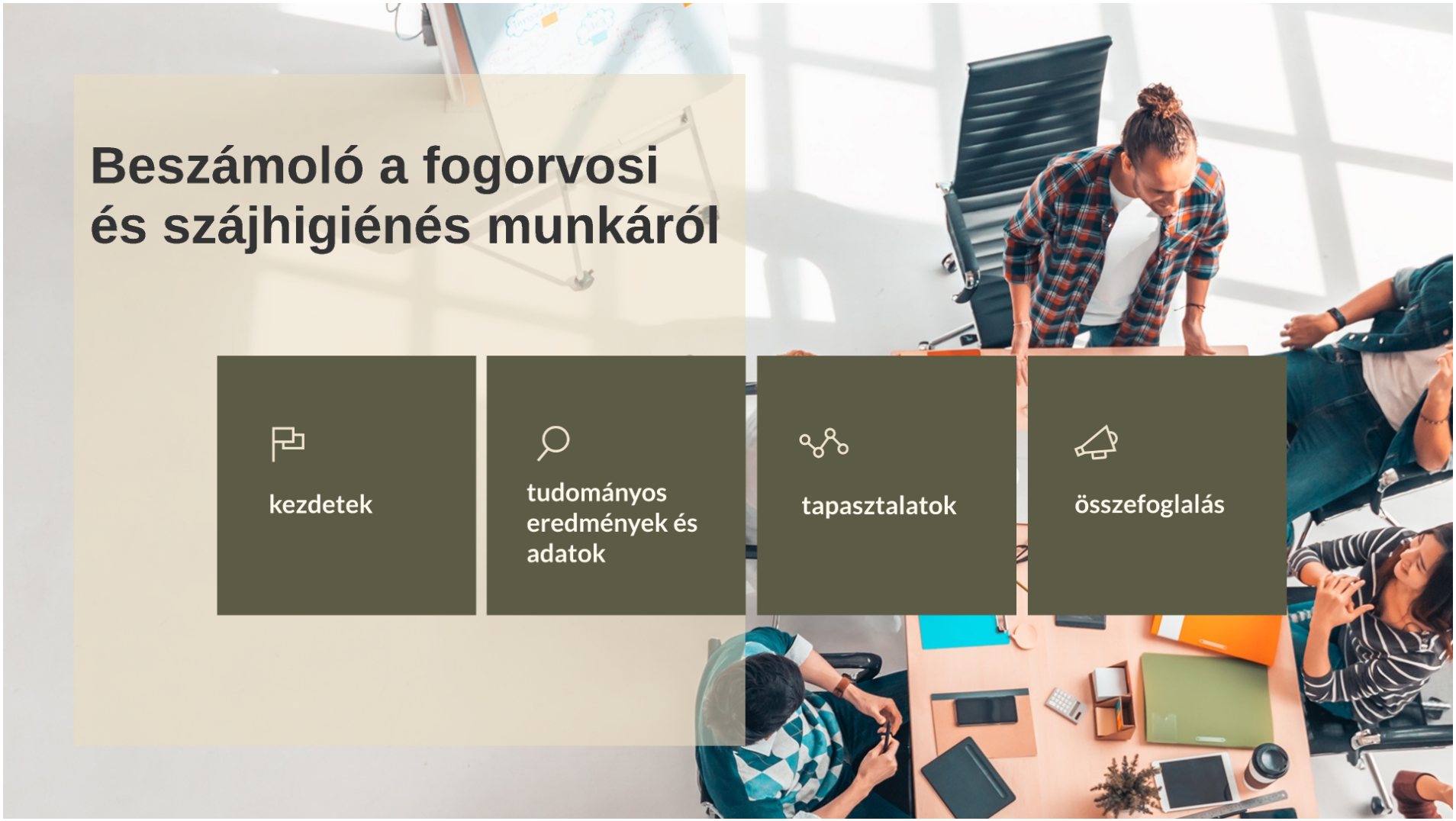

- kezdetek
- tudományos eredmények és adatok
- tapasztalatok
- összefoglalás

Szűrővizsgálat

3210 fő---2045 fő

Eredmények

Osztályozás

kezelést befolyásoló tényezők

Kezelést befolyásoló tényezők

a beteg általános egészségi állapota

a beteg pszichés állapota

A beteg általános egészségi állapota

- akadályozottság a rendelő elérésében
- mobilitási nehézségek a rendelőben (fogorvosi szék, öblítés, testtartás)
- multifaktoriális szisztémás betegségek
- gyógyszerelés
- véralvadásgátlók, antidepresszánsok
- izombénulás

A beteg pszichés állapota

- betegek rugalmatlan gondolkodása
- túlzott elvárások

kooperáció hiánya

szorongás
agresszió
depresszió

kommunikáció (dysphagia, afázia)

Adataink

Characteristic	n (%)	Mean DMF-T (SD)	Median DMF-T
Gender			
Male	311 (51.15%)	18.86 (7.60)	19
Female	297 (48.85%)	19.88 (7.29)	21
Age group (n=606)			
≤44 years	132 (21.78%)	12.20 (6.76)	12
45-54 years	100 (16.50%)	16.58 (5.27)	16
≥55 years	374 (61.72%)	22.56 (6.09)	24
Permanent address (n=608)			
Capital	260 (42.76%)	20.32 (6.90)	21
Other	348 (57.24%)	18.64 (7.79)	19

		Type of dentures			
		Partial only	Complete only	Partial and complete	Total
Use of denture cleaner	Not reported	44	23	10	77
	Reported	34	50	20	104
	Total	78	73	30	181

*The reported use of dental prosthesis cleaner was significantly different between groups of patients according to the type of dental prosthesis (X^2 = 10.815, p=0.004)

Self-reported smoking, drinking and eating habits (n=608 for the total cohort; data reported as frequency, mean (SD) and median)

Characteristic	n (%)	Mean DMF-T (SD)	Median DMF-T
Smoking[1] (n=606)			
Yes	118 (19.47%)	18.75 (7.42)	19
No	448 (80.52%)	19.51 (7.48)	20
Alcohol consumption[2] (n=570)			
Any other reply	99 (17.37%)	18.11 (7.62)	18
Not in the past 30 days	471 (82.63%)	19.57 (7.47)	20
Daily consumption of high risk food types[3]			
≥6	40 (6.58%)	19.13 (8.30)	20.5
5	64 (10.53%)	20.66 (7.12)	22.5
4	122 (20.06%)	20.15 (7.14)	21
3	159 (26.15%)	20.03 (7.30)	21
≤2	223 (36.68%)	18.09 (7.58)	18

[1] Subcategories of smoking are defined by aggregating the number of patients who reported either the permanent or occasional consumption of any tobacco product (cigarettes, cigars, pipe, snuff or any other kind)

[2] Subcategories of alcohol consumption are created by aggregating the number of patients who reported to regularly consume any amount of alcohol in the past 30 days.

[3] Subcategories of high risk food types are fresh fruit, pies and buns, jam and honey, chewing gum containing sugar, sugar or any kind of sweetener, lemonade or other soft drinks, tea served with sugar and coffee served with sugar.

Osztályozás

a sérülés előtt megfelelő szájhigiénével rendelkezett

már a sérülés előtt sem rendelkezett megfelelő szájhigiénével

értelmi sérülés (agyi történés, emlékezet)

A. alcsoport--van igénye és képes rá, hogy segítsünk a helyes szájhigiénés technika megtanulásában

B. alcsoport-- nincs igénye rá, hogy segítsünk a helyes szájhigiénés technika megtanulásában

C. alcsoport-- nem képes rá a funkcióvesztés miatt, de motivált

D. alcsoport-- nem képes rá a funkcióvesztés miatt, de nem is motivált

Beszámoló a fogorvosi és szájhigiénés munkáról

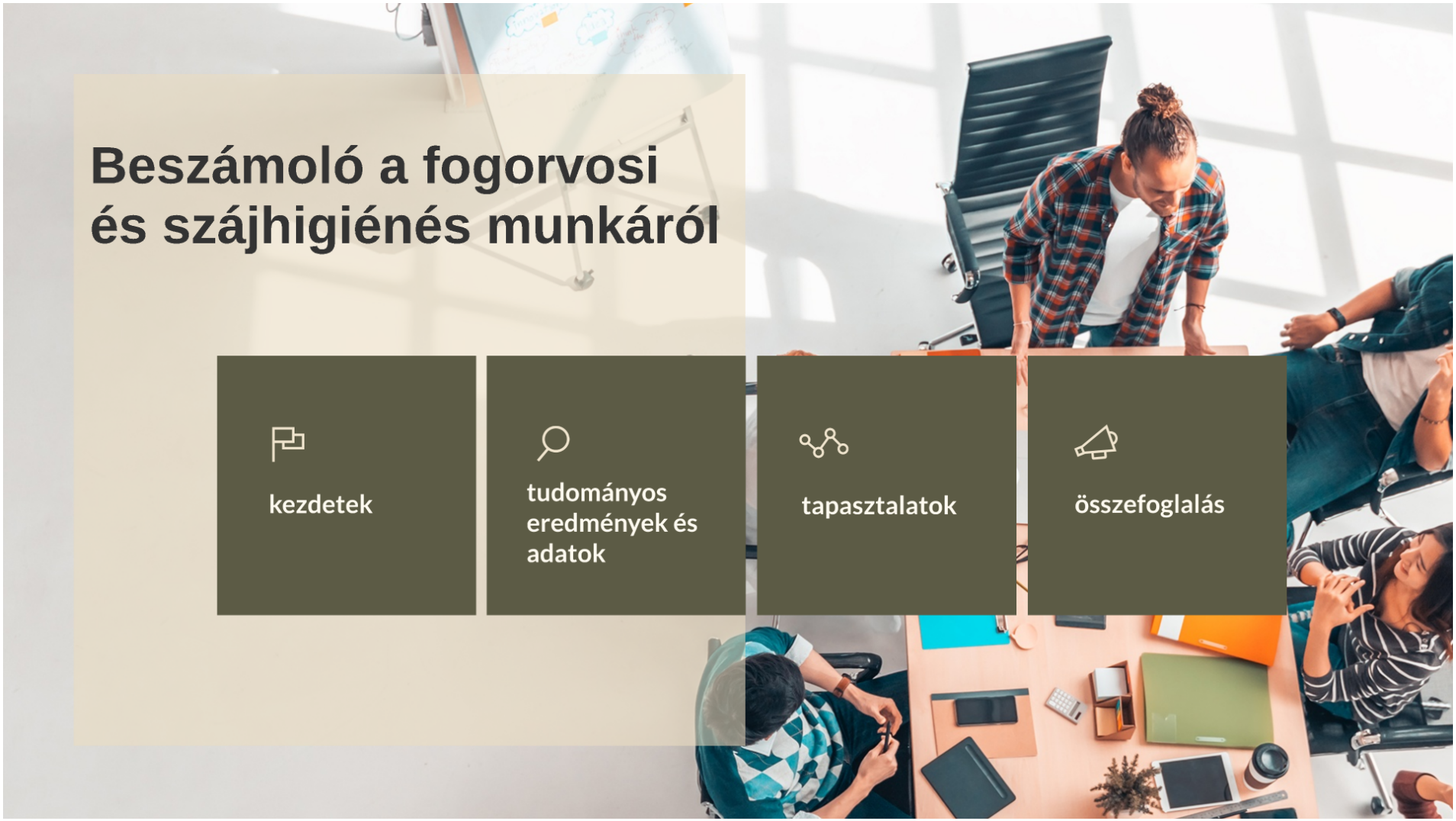

kezdetek

tudományos eredmények és adatok

tapasztalatok

összefoglalás

tapasztalatok

felmérés és szűrés

státusza?
állapota?
motiváltsága?

egyéni vagy inkább csoportos?

fogorvosi kezelés

góc
parodontológiai
konzerváló
fogpótlástan

szájhigiéne,prevenció

MIKOR? KI?

kiscsoportos foglalkozások
egyén tanácsadás
gondozók, ápolók, hozzátartozók edukálása

Beszámoló a fogorvosi és szájhigiénés munkáról

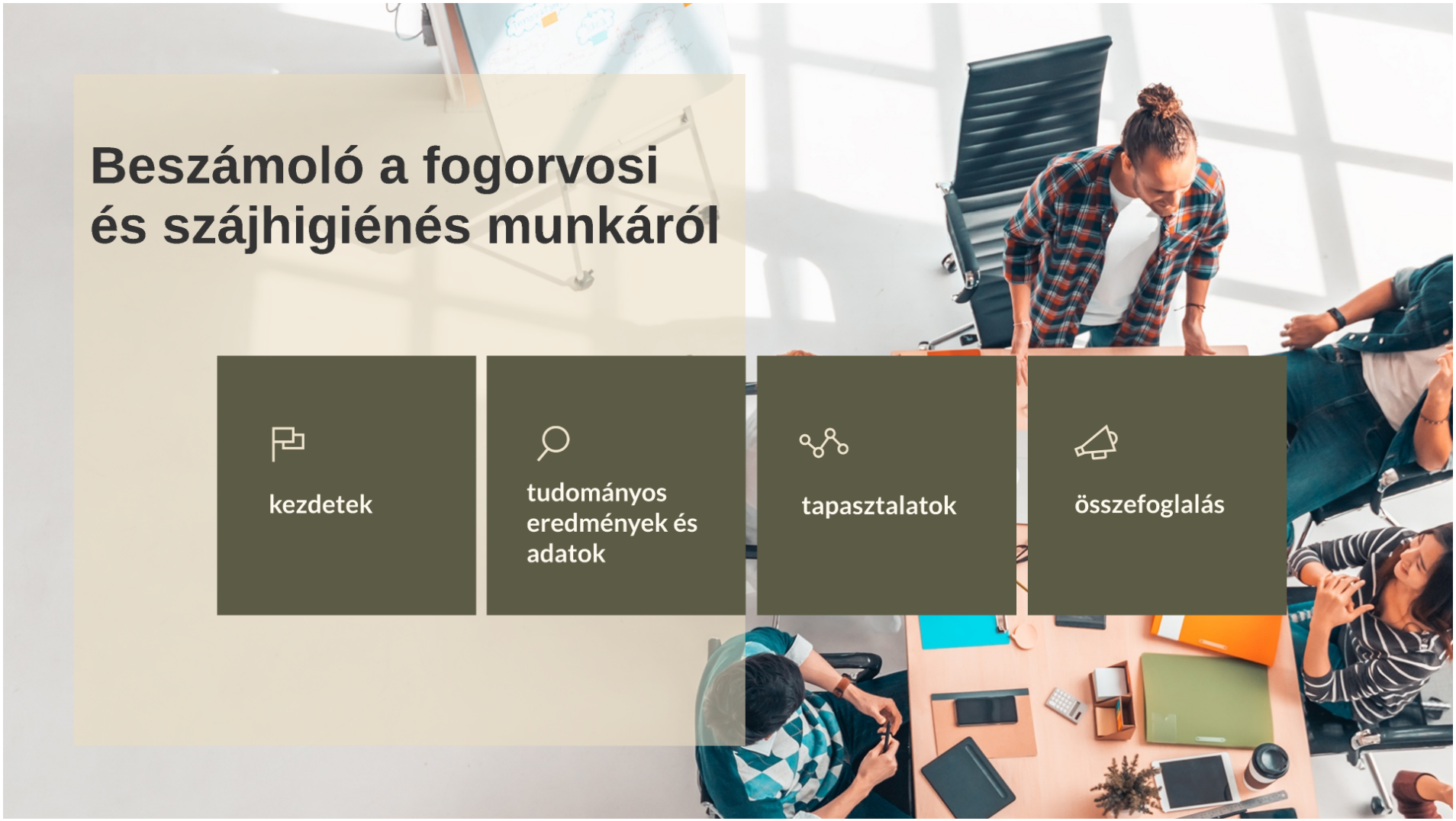

- kezdetek
- tudományos eredmények és adatok
- tapasztalatok
- összefoglalás

Összefoglalás
Orális egészség
kik?
Feladat
és...
publikációk

Orális egészség

- egészséges étkezés
- rendszeres és jó szájhigiéné
- rendszeres fogorvosi kontroll
- fluorid, calcium és foszfát tartalmú készítmények
- FOGMOSÁS

A fogyatékos betegek fogászati ellátása a páciensek megváltozott körülményeinek megfelelő speciális igényeket kell, hogy kielégítsen. Nem elégséges csak a fogorvosi ellátás... és nem lehet csak fogorvosokra bízni.

Fő feladatunknak tekintjük a hosszútávú jó szájhigiéné fenntartását, alapképességeiknek és funkció csökkenésüknek megfelelően - és emellett a fogorvosi kezelések elvégzését.

SEEKING
HUMAN
KINDNESS

Publikációk és előadások

1. Németh O., Cserháti P., Orsós M., Moldvai J., Kivovics P.
Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának vizsgálata
MFE Árkövy vándorgyülés
Szeged, 2016.05.06-08
2. Orsós M., Moldvai J., Németh O.,
Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának vizsgálata
Fogorvostudományi minikonferencia – Kari kutatási pályázat 2017
Budapest, 2017.01.25
3. Orsós M., Moldvai J., Németh O.
Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának vizsgálata
Fogorvostudományi minikonferencia – Kari kutatási pályázat 2018
Budapest, 2018.01.31
4. Moldvai J., Orsós M., Németh O.
Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának vizsgálata
PhD Tudományos Napok 2018 poszter előadás
Budapest, 2018.04.20
5. Orsós M., Moldvai J., Németh O.
Az orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségi állapotának vizsgálata
EFOP-3.6.2-16-2017-00006 Research in oral cavity – from basic science to clinical use
Budapest, 2018.11.23
6. Orsós M., Moldvai J., Németh O.
Oral health, dental care and health behavior of inpatients undergoing physical medicine and rehabilitation
15th Congress of the Eurpoean Forum for Research in Rehabilitation (EFRR)
Berlin, 2019.04.15-17

Orsós M, Kivovics P
A fogpótlásokhoz használt fémötvözetek quantitatív és qualitatív jellemzői: 1. rész: Nemesfém ötvözetek
MAGYAR FOGORVOS: A MAGYAR ORVOSI KAMARA FOGORVOSI TAGOZATÁNAK LAPJA 25:(6) pp. 291-297. (2016)

Orsós M, Kivovics P
A fogpótlásokhoz használt fémötvözetek quantitatív és qualitatív jellemzői: 2. rész: Nem nemesfém ötvözetek
MAGYAR FOGORVOS: A MAGYAR ORVOSI KAMARA FOGORVOSI TAGOZATÁNAK LAPJA 26:(1) pp. 34-37. (2017)

Orsós M, Moldvai J, Kivovics P, Németh O
Orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészségügyi állapotának vizsgálata Orv Hetil. 2018; 159(52): 2202–2206. DOI: 10.1556/650.2018.31202

Németh O, Orsós M, Moldvai J, Kivovics P, Putz M, Cserháti P
Orvosi rehabilitációs kezelésben részesülő betegek orális egészsége
A Rehabilitáció folyóirat - A Magyar Rehabilitációs Társaság folyóirata
Rehabilitáció 2018; 28(4): 129–133.

Moldvai J, Orsós M, Simon F, Merész G, Németh O.
Descriptive study of oral health, dental care and health behavior of inpatients undergoing physical medicine and rehabilitation. Oral Health Care. 2019 Febr;4:4-4
DOI: 10.15761/OHC.1000159

Orsós M, Moldvai J, Németh O
Speciális ellátást igénylő páciensek orális egészsége - Összefoglaló referátum
Fogorv Sz. 112. évf. 2. sz. 2019. 59-61. DOI 10.33891/FSZ.112.2.59-61

Beszámoló a fogorvosi és szájhigiénés munkáról

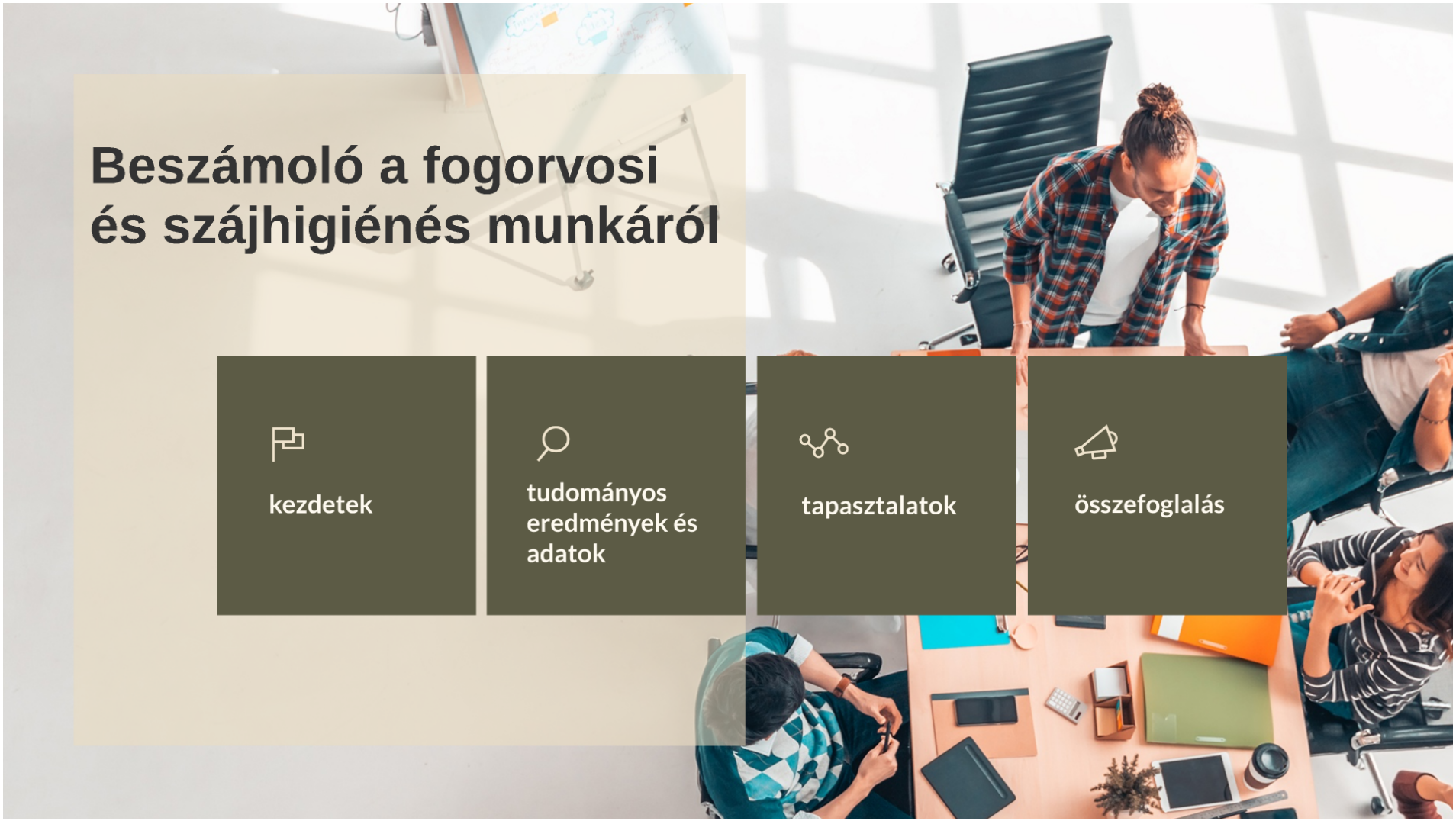

kezdetek

tudományos eredmények és adatok

tapasztalatok

összefoglalás